

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КЕАҚ «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті»
Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты
Педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасы
Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Ыбырай Алтынсариннің Қостанай облыстық мемориалдық музейі» КММ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР

халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференция материалдары

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ
В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ

материалы международной
научно-практической конференции

Қостанай қ., 2026 ж.
г. Қостанай, 2026 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің ҮІ. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер»:
Б 94 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: 13 ақпандағы 2026 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026. – 2418 б. = Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения: Материалы международной научно-практической конференции: 13 февраля 2026 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026. – 2418 с.

ISBN 978–601–356–659–7

Жинақта «Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер» атты Алтынсарин оқулары Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары бар. Бұл конференциялар «Адал Азамат» ұлттық бағдарламасын іске асырудың жалпы бағыттары мен үрдістерін анықтайды, соның ішінде жас ұрпақты тәрбиелеу мен оқытудың құндылық аспектілері, жаһандық контексте ұлттық білім беру нұсқауларын қайта қарастыру және жаңартудың озық тәжірибелерін көрсету, жас ұрпақта азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздемесі және жасанды интеллекті заманауи білім беру процесіне жүйелі түрде енгізудің инклюзивті тәжірибелері мен әдіснамасының қысқаша мазмұны.

Конференция материалдарында ҮІ. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының білім берудің құндылықтық мағыналары бойынша заманауи нұсқаулар контекстіндегі өзектілігі, оқыту мен тәрбиелеудің аксиологиялық аспектілерінің ғылыми негіздері, сондай-ақ мұғалімдердің ұлттық білім берудегі заманауи қиындықтарға дайындығы мәселелері және мұғалімдердің цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, инновациялық қызметке педагогикалық құзырлығы талқыланады.

Бұл жинақтағы материалдар ғалымдар, университеттер мен колледждер профессорлары, мектеп және мектепке дейінгі мекемелер мұғалімдері, білім беру саласындағы психологтары, магистранттар мен студенттер үшін қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения», определяющие общие направления и тенденции внедрения национальной программы «Адал азамат», такие, как ценностные аспекты воспитания и образования молодого поколения, демонстрация лучших практик по переосмыслению и актуализации национальных ориентиров образования в глобальном контексте, научно-методическое обоснование формирования гражданской идентичности и патриотических ценностей обучающихся, обобщение инклюзивных практик и методологии системной интеграции искусственного интеллекта в современный образовательный процесс.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия ҮІ. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-659-7

9 786013 566597

УДК 37.013.75:371.3
ББК 74.04+74.202

© Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026
© Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026

- обеспечивать кадровое и методическое сопровождение инклюзии;
- создавать условия для междисциплинарного взаимодействия специалистов;
- организовывать методические объединения по инклюзивной практике;
- укреплять материально–дидактическую базу.

Родителям рекомендуется:

- поддерживать положительное отношение к математическим задачам;
- использовать бытовые ситуации для практики счёта и сравнения;
- избегать негативных сравнений и давления на результат;
- усиливать эмоциональное подкрепление и интерес ребёнка.

Системный характер данных рекомендаций отражает реальную много– субъектность инклюзивного процесса и позволяет рассматривать мотивацию не только как внутренний компонент личности, но и как результат образовательных взаимодействий.

Список литературы:

1. Божович Л. И. Личность и её формирование в детском возрасте. – М.: Педагогика, 2008.
2. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М.: Смысл, 2010.
3. Маркова А. К. Формирование мотивации учения. – М.: Просвещение, 1990.
4. Семаго М. М., Семаго Н. Я. Особенности психического развития детей с ЗПР. – М.: 2012.
5. Левченко И. Ю. Инклюзивное образование детей с ОВЗ. – М.: 2016.
6. Deci E., Ryan R. Self–Determination Theory and Motivation. – Cambridge, 2008.
7. Dweck C. Mindset: The New Psychology of Success. – New York, 2016.
8. UNESCO. Inclusive Education Guidelines. – Geneva, 2009.
9. Государственный общеобязательный стандарт начального образования (РК). – Астана, 2021.
10. Закон Республики Казахстан «Об образовании». – Астана, 2020.

ӨОЖ 1174

ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДАҒЫ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ: ӘДІСТЕРІ МЕН МҮМКІНДІКТЕРІ

Досумова Гульнара Тыйштаковна,
қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің
Бауыржан Момышұлы атындағы мектеп–гимназиясы" КММ,
Қостанай қ., Қазақстан

Шарипбаева Айгуль Айтбаевна,
қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің
Бауыржан Момышұлы атындағы мектеп–гимназиясы" КММ
Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Бұл мақалада инклюзивті білім берудің теориялық негіздері, Қазақстандағы қазіргі жағдайы мен даму перспективалары талқыланады. Мақалада педагогикалық қолдау жүйесі, бағалау әдістері

2 СЕКЦИЯ

ИНКЛЮЗИВНОЕ ГУМАНИСТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ВЫЗОВЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ОБОБЩЕНИЕ ОПЫТА ИНКЛЮЗИВТІ ГУМАНИСТІК БІЛІМ: ҚИЫНДЫҚТАР, ЖЕТІСТІКТЕР ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕНІ

және білім беру инфрақұрылымын дамыту қажеттілігі жан-жақты қарастырылады. Инклюзивті білім берудің негізгі қағидаттары – теңдік, толеранттылық және әртүрлілік құндылықтары атап өтіледі. Сондай-ақ, мұғалімдерге қойылатын кәсіби талаптар мен қоғамдағы ақпараттандырудың рөлі көрсетіледі.

Түйін сөздер: инклюзивті білім беру, педагогикалық қолдау, тең мүмкіндік, саралап оқыту, бағалау жүйесі.

Аннотация

В данной статье рассматриваются теоретические основы инклюзивного образования, его текущее состояние и перспективы развития в Казахстане. Подробно анализируются система педагогической поддержки, методы оценивания и необходимость развития образовательной инфраструктуры. Особое внимание уделяется основным принципам инклюзивного образования: равенству, толерантности и ценности разнообразия. Также освещаются профессиональные требования к педагогам и роль информирования общества.

Ключевые слова: инклюзивное образование, педагогическая поддержка, равные возможности, дифференцированное обучение, система оценивания.

Annotation

This article discusses the theoretical foundations of inclusive education, its current state in Kazakhstan, and future development prospects. The paper explores the pedagogical support system, assessment methods, and the need to enhance educational infrastructure. The main principles of inclusive education—equality, tolerance, and the value of diversity—are highlighted. Additionally, it emphasizes professional requirements for teachers and the role of awareness-raising in society.

Key words: inclusive education, pedagogical support, equal opportunity, differentiated learning, assessment system.

Қазіргі білім беру жүйесінің басты бағыты – әрбір білім алушыға тең мүмкіндік жасау. Осы тұрғыда инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушыларды жалпы білім беру үдерісіне толыққанды енгізуді көздейтін маңызды бағыт. Қазақ тілі сабағында инклюзивті білім беруді жүзеге асыру оқушылардың тілдік, коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамытуға кең мүмкіндік береді.

Инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды жалпы білім беру жүйесіне қосу арқылы олардың әлеуетін ашуға және қоғамда толыққанды азамат ретінде дамуына жағдай жасайтын оқыту процесі. Бұл жүйе оқушылардың қабілеттері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, сапалы білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз етеді. Инклюзивті білім берудің негізгі мақсаты – білім алушылардың танымдық, әлеуметтік, және тұлғалық қажеттіліктерін қанағаттандыратын орта қалыптастыру. Қазақстанда инклюзивті білім беру қоғамның толеранттылығын арттыру мен тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету үшін ерекше маңызды. Елдегі «Білім туралы» Заң және «Сапалы білім» ұлттық жобасы бұл бағыттағы негізгі тетіктерді айқындап отыр. Мысалы, қазақ тілі сабағында ерекше қажеттіліктері бар балаларды оқыту үшін түрлі тәсілдер қолдануға болады: мысалы, мәтінді бөліп оқу, визуалдар арқылы түсіндіру немесе тапсырмаларды орындауға қосымша уақыт беру. Бұл әдістер оқушының өз әлеуетін іске асыруына мүмкіндік береді. Инклюзивті білім беру – қоғамның даму деңгейін көрсететін маңызды көрсеткіш. [1, с. 7].

Инклюзивті білім беру – барлық білім алушыларға, олардың қабілеті мен ерекшеліктеріне қарамастан, сапалы білім алуға тең мүмкіндік беретін жүйе. Бұл білім беру түрі әр баланың тұлғалық құндылығын, қажеттілігін құрметтеуге негізделген. Инклюзияның қағидаттары қоғамда толеранттылықты қалыптастыруға, ынтымақтастықты дамытуға, және ерекше қажеттіліктері бар балалардың әлеуетін толық ашуға бағытталған. Қазақ тілі сабағында, мысалы, ерекше қажеттіліктері бар оқушыларға арналған түрлі әдістерді қолдану, тапсырмаларды жеңілдету немесе шығармашылық жобаларға бейімдеу арқылы олардың оқуға деген қызығушылығын

арттыруға болады. Бұл әр бала үшін жеке білім жолын құруға мүмкіндік береді. Білім алу – әрбір баланың тума құқығы. Инклюзивті білім беру бұл құқықты жүзеге асыруда маңызды рөл атқарады. Ол оқытудағы кедергілерді жойып, оқушылардың әлеуметтік, танымдық, және академиялық дамуына жағдай жасайды. Мысалы, қазақ тілі пәнінде түрлі оқыту құралдарын, соның ішінде визуалдар, аудиоматериалдар және интер-активті әдістерді қолдану арқылы барлық балалардың оқу процесіне қатысуын қамтамасыз етуге болады. Қолжетімділік қағидаты барлық балалардың білім беру ресурстарына тең қол жеткізуін және олардың қажеттіліктеріне қарай оқыту формаларын бейімдеуді талап етеді. Бұл әр балаға өзін қоғамның толыққанды мүшесі ретінде сезінуге мүмкіндік береді. [2, с. 28].

Әртүрлілік – адамның табиғи күйі. Инклюзивті білім беру бұл идеяны қолдап, әр баланың өзіндік ерекшелігін құрметтеуді мақсат етеді. Бұл принцип оқушыларды бір-бірінің айырмашылықтарын қабылдап, сол арқылы дамуға және ынтымақтастыққа үйретеді. Қазақ тілі сабағында әртүрлі деңгейдегі оқушылармен жұмыс істеу үшін саралап оқыту әдістерін қолдануға болады. Мысалы, дарынды оқушыларға күрделі шығармашылық тапсырмалар ұсынса, ерекше қажеттілігі бар балаларға жеңілдетілген жаттығулар берілуі мүмкін. Мұндай тәсіл әр баланың оқу процесінде өзін еркін әрі құнды сезінуіне жағдай жасайды. [3, с. 57].

Толеранттылық – инклюзивті қоғамның негізі. Инклюзивті білім беру жүйесі арқылы балалар бір-бірін құрметтеуге, қолдауға және ортақ мақсатта бірігіп жұмыс істеуге дағдыланады. Бұл қасиеттер қоғамның әлеуметтік бірлігін нығайтады. Мысалы, қазақ тілі сабақтарында оқушыларды топтық жобаларға тартып, ерекше қажеттілігі бар балаларды белсенді қатысуға ынталандыру – ынтымақтастықты дамытудың тиімді тәсілі. Балалардың бір-біріне көмек көрсетуі, ортақ жетістікке жетуге талпынысы олардың бойында мейірімділік пен жауапкершілікті қалыптастырады. Нәтижесінде, толерантты ұрпақ тәрбиелеу арқылы қоғам дамуының жаңа деңгейіне көтерілуге болады.

Саралап оқыту әдістері және ерекше қажеттіліктері бар балаларға бейімделу. Саралап оқыту – инклюзивті білім берудің негізі. Қазақ тілі сабағында мұғалім оқушылардың жеке қабілеттерін ескеріп, тапсырмаларды әртүрлі деңгейде ұсынады. Мысалы, бір оқушыға мәтін құрастыру ұсынылса, басқасына дайын мәтіннен қажетті сөйлемдерді табу тапсырмасы беріледі. Мұндай тәсіл барлық балалардың өз мүмкіндіктерін толық іске асыруына ықпал етеді. Инклюзивті білім беру мұғалімдерден кәсіби шеберлік пен икемділік талап етеді. Мұғалім ерекше қажеттіліктері бар оқушылармен жұмыс істеуде психологиялық қолдау көрсету, тиімді оқыту әдістерін таңдау және олардың білімге деген қызығушылығын арттыру дағдыларын меңгеруі қажет. Мысалы, қазақ тілі пәнінде ерекше қажеттілігі бар балаға визуалдық материалдар немесе қосымша түсіндіру әдістерін пайдалану – табысты оқытудың маңызды бөлігі. [4, с. 32].

Ерекше білім беру қажеттілігі бар балалардың оқу нәтижелерін бағалау әдістеріне оқталайын. Оқу нәтижелерін бағалау әр оқушының даму деңгейіне сәйкес жүргізілуі тиіс. Мысалы, қазақ тілі сабағында ерекше қажеттіліктері бар бала үшін мәтінді толық талдаудың орнына, тек басты ойды табу тапсырмасы ұсынылады. Бұл әдіс балалардың үлгерімін объективті бағалауға мүмкіндік береді және олардың жетістіктерін айқындайды. Қалыптастырушы бағалау – оқушының күнделікті үлгерімін бақылау болса, жиынтық бағалау – тоқсан соңындағы жетістіктерін анықтауға бағытталған. Мысалы, қалыптастырушы бағалауда оқушының жазба жұмысы тексеріліп, кері байланыс беріледі. Ал жиынтық бағалау кезінде қазақ тілінде мәтін

құрау немесе диктант жазу арқылы оқушының даму деңгейі анықталады. Бұл тәсіл оқыту тиімділігін арттыруға және оқушыға жеке қолдау көрсетуге негіз болады.

Көптеген мектептер ерекше қажеттіліктері бар оқушыларды оқытуға толық бейімделмеген. Мысалы, қазақ тілі сабағында оқушыға қажетті тактильді құралдардың, интерактивті тақталардың немесе арнайы отыратын орындықтардың болмауы оқыту процесін қиындатады. Бұл білім алуға кедергілер тудырып, олардың әлеуетін толық іске асыруына мүмкіндік бермейді. Көптеген мұғалімдер инклюзивті білім беру әдістемелерін жеткілікті деңгейде меңгермеген. Қазақ тілі сабағында ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған бейімделген әдістерді қолданудың аздығы оқыту сапасына әсер етеді. Мұғалімдердің арнайы курстар мен тренингтер арқылы дайындықтан өтуі маңызды. Инклюзивті білім беру туралы қоғамда ақпараттандыру жеткіліксіз. Кейбір ата-аналар ерекше қажеттіліктері бар балалармен бір сыныпта оқытуға қарсы болады. Қазақ тілі сабақтарында әртүрлі оқушылардың бірге білім алуы толеранттылықты дамытуға және қоғамда түсіністік қалыптастыруға ықпал етеді, сондықтан ақпараттық компанияларды күшейту қажет.

1-кесте. Инклюзивті білім берудегі мәселелер

Мәселе	Сипаттамасы	Мысал
Инфрақұрылымның жеткіліксіздігі	Көптеген мектептер пандустар, тактильді жолақтар, арнайы кабинеттер сияқты материалдық базамен жабдықталмаған.	Қазақ тілі сабағында ерекше қажеттілігі бар оқушы интерактивті тақтаның болмауы себебінен оқу процесіне толық қатыса алмайды.
Мұғалімдердің кәсіби дайындығының жеткіліксіздігі	Инклюзивті білім беру әдістерін меңгерген мұғалімдер саны аз, арнайы тренингтер мен курстар жеткіліксіз.	Қазақ тілі мұғалімі ерекше қажеттілігі бар балаға тапсырманы бейімдеуде қиындықтарға тап болады.
Қоғамдағы түсінік деңгейінің төмендігі	Қоғам инклюзивті білім беру қажеттілігін толық түсінбейді, ерекше балаларға деген толеранттылық деңгейі төмен.	Ата-аналар кейде ерекше қажеттілігі бар балалардың жалпы сыныпта оқуына қарсылық білдіреді.

Инклюзивті білім беру – әрбір балаға білім алуға тең мүмкіндік беріп, қоғамның толеранттылығы мен прогрессивті дамуын қамтамасыз ететін маңызды қадам. Бұл жүйе барлық оқушылардың қажеттіліктерін ескеріп, олардың әлеуетін толық ашуға жағдай жасайды. Қазақстанда инклюзивті білім беру саласында бірқатар жетістіктер бар: арнайы ресурстық орталықтардың ашылуы, мұғалімдерді қайта даярлау және білім беру мекемелерінің инфрақұрылымын жақсарту. Дегенмен, инфрақұрылымды одан әрі дамыту, педагогикалық қолдау жүйесін нығайту және қоғамда ақпараттандыруды күшейту қажет. Инклюзияны дамыту арқылы Қазақстан әділетті, ынтымақтастыққа негізделген болашаққа сенімді қадам жасайды.

Қорыта айтқанда, қазақ тілі сабағындағы инклюзивті білім беру – білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, барлығына бірдей сапалы білім ұсынудың тиімді жолы. Инклюзивті ортада ұйымдастырылған қазақ тілі сабағы оқушылардың тек тілдік білімін ғана емес, сонымен қатар коммуникативтік, әлеуметтік және тұлғалық дамуын қамтамасыз етеді.

Инклюзивті оқытуда саралап оқыту, көрнекілік, коммуникативтік әдістер мен ақпараттық-коммуникациялық технологияларды жүйелі қолдану ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылардың оқу материалын жеңіл әрі нәтижелі меңгеруіне мүмкіндік береді. Практикалық тапсырмаларды бейімдеп ұсыну арқылы әр оқушының сабаққа белсенді қатысуына, өз мүмкіндігін толық көрсетуіне жағдай жасалады.

Сонымен бірге, инклюзивті қазақ тілі сабағы сыныптағы өзара сыйластықты, түсіністік пен қолдауды қалыптастырып, оқушыларды қоғамда өз орнын таба алатын тұлға ретінде тәрбиелеуге ықпал етеді. Сондықтан мұғалімнің кәсіби шеберлігі, әдістемелік ізденісі мен адамгершілік ұстанымы инклюзивті білім берудің табысты жүзеге асуының басты кепілі болып табылады. Инклюзивті білім беру – тең мүмкіндікке негізделген сапалы білімнің маңызды көрсеткіші.

Әдебиеттер тізімі:

1. Әбілғазиева, Қ. Инклюзивті білім беру: теория және практика. Алматы: Білім, 2018.
2. Мұқанова, Б. Инклюзивті оқыту әдістемесі. Астана: Фолиант, 2019.
3. Жұматаева, Ш. Инклюзивті білім берудегі инновациялық тәсілдер. Алматы: Мектеп, 2020.
4. Сапарғали, А. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау. Шымкент: Аруна, 2017.
5. Исабаева, Г. Инклюзивті білім беру негіздері. Нұр-Сұлтан: НЗМ, 2021.
6. Оспанова, Р. Инклюзивті ортадағы оқыту стратегиялары. Алматы: Ана тілі, 2019.
7. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. – Астана, 2023.
8. Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беруді дамытудың тұжырымдамалық тәсілдері. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2022.
9. Оразбаева Ф. Ш. Қазақ тілін оқыту әдістемесі. – Алматы: Рауан, 2019.
10. Сатыбалдиева Ш. Қазақ тілін оқыту теориясы мен әдістемесі. – Алматы: Қазақ университеті, 2020.

УДК 376.3

СОЗДАНИЕ ПОДДЕРЖИВАЮЩЕЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В РАМКАХ ИНКЛЮЗИВНОГО ГУМАНИСТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ: ОПЫТ РАБОТЫ С ОБУЧАЮЩИМИСЯ С ТНР И ЗПР

Жалтенова Малика Дауреновна

магистр психолого–педагогических наук, учитель–логопед,
КГУ «Основная средняя школа №14 отдела образования города Костаная»
Управления образования акимата Костанайской области,
г. Костанай, Казахстан

Алдамасова Айгерим Жексыбаевна

педагог–психолог,
КГУ «Основная средняя школа №14 отдела образования города Костаная»
Управления образования акимата Костанайской области,
г. Костанай, Казахстан

Аннотация

В статье представлен обобщённый опыт реализации инклюзивного гуманитарного образования в условиях общеобразовательной школы, осуществляющей обучение детей с тяжёлыми нарушениями речи (ТНР) и задержкой психического развития (ЗПР). Раскрываются теоретико–методологические основания гуманитарного подхода, описываются основные трудности и педагогические решения при создании поддерживающей образовательной среды. Особое внимание уделяется междисциплинарному взаимодействию специалистов и роли педагогического коллектива в формировании инклюзивной культуры школы.

Ключевые слова: инклюзивное гуманитарное образование; поддерживающая образовательная среда; ТНР; ЗПР; инклюзивная культура; школьная практика.

ИНКЛЮЗИВТІ ГУМАНИСТІК БІЛІМ: ҚИЫНДЫҚТАР, ЖЕТІСТІКТЕР ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕНІ ЖАЛПЫЛАУ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

2 СЕКЦИЯ

ИНКЛЮЗИВНОЕ ГУМАНИСТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ВЫЗОВЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ОБОБЩЕНИЕ ОПЫТА

Абдильманова Дина Салимовна	Ән мен қимылды байланыстыру арқылы моториканы дамыту жолдары	1242
Аймухамедова Салтанат Борамбаевна, Урунтаева Даяна Касымхановна	Применение нейрогимнастики в работе для повышения эффективности коррекционного процесса у детей ЗПР: опыт и перспективы	1246
Алимжанова Арайлым Магашевна	Инновационный менеджмент в образовательных организациях, работающих с детьми с РАС	1251
Алипбаева Гульжан Агыбаевна, Нурова Асемгуль Кажихановна	Инклюзия университеттің тұрақты дамуының құрамдас бөлігі	1255
Амренова Қымбат Заединқызы, Салыкова Гүлшат Белгібайқызы	Қазіргі мектеп жағдайындағы инклюзивті білім берудің болашағы	1259
Ауезханова Мирамкул Жумағалиевна, Ерғазина Бағлан Кабдолловна	Инклюзивті гуманистік білім: қиындықтар, жетістіктер және тәжірибені жалпылау	1263
Бегежанова Ботагоз Карымжановна	Ақыл–ойы бұзылған балаларды тәрбиелеп отырған отбасыларды әлеуметтік–психологиялық сүйемелдеу	1266
Бегежанова Райхан Карымжановна, Жиенбаева Надежда Бисеновна	Иммерсивті технологиялар – зияты зақымдалған балалардың әлеуметтік–тұрмыстық дағдыларын дамыту құралы ретінде	1271
Булгакова Вероника Андреевна	Гуманизация инклюзивной среды: технологии формирования эмпатии и коллективной ответственности в разнородном классе	1275

Бутагарина Арайлы Ирбулатовна, Ахметова Тулебике Ауезхановна	<i>Инклюзивті ортада қазақ тілін оқытудағы ЖИ негізіндегі интерактивті көрнекіліктер</i>	1279
Бушуева Наталья Александровна	<i>Развитие функциональной математической грамотности младших школьников с задержкой психического развития посредством нейрокоррекционных практик</i>	1283
Волчкова Оксана Александровна	<i>Возможности применения технологии уровневой дифференциации в работе с детьми с особыми образовательными потребностями, на уроках в начальной школе</i>	1286
Гелдимухаммедов Акмырат Гелдимухаммедович	<i>Интеграция stem–образования и национального воспитания в современном образовательном процессе</i>	1292
Григорова Юлия Борисовна, Приходько Анастасия Геннадьевна	<i>Формирование учебной мотивации у младших школьников с особыми образовательными потребностями на уроках математики в условиях инклюзивного обучения</i>	1296
Досумова Гульнара Тыйштаковна, Шарипбаева Айгуль Айтбаевна	<i>Қазақ тілі сабағындағы инклюзивті білім беру: әдістері мен мүмкіндіктері</i>	1301
Жалтенова Малика Дауреновна, Алдамасова Айгерим Жексыбаевна	<i>Создание поддерживающей образовательной среды в рамках инклюзивного гуманистического образования: опыт работы с обучающимися с ТНР и ЗПР</i>	1305
Ибраева Мархабат Даировна, Тлеубай Асель Даулетовна	<i>Инклюзивті оқытуда цифрлық білім беру ресурстарының Мүмкіндіктері</i>	1310
Иванина Светлана Анатольевна, Лоза Илона Станиславовна	<i>Возможности использования цифровой образовательной среды в логопедической работе с детьми с особыми образовательными потребностями</i>	1315
Испамбетова Гульдана Аяпбергеновна, Телахынов Еркин Билалович	<i>Инклюзивті білім беру жағдайындағы бейімдік дене тәрбиесі маманының педагогикалық құзыреттілігі</i>	1319
Кабылбекова Гульнара Саматовна, Галиуллина Жулдызай Зарлыковна	<i>Инклюзивті білім берудің өзекті мәселелері: қиындықтары мен жетістіктері</i>	1324

Казакова Ольга Викторовна, Оберемкова Ольга Витальевна	<i>Практические аспекты применения нейропсихологический гимнастики в развитии эмоциональной сферы детей дошкольного возраста с задержкой психического развития</i>	1328
Каппасова Шамшырак Еркиновна, Халыкова Гаухар Алтаевна	<i>Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқыту және әлеуметтендіру принциптері</i>	1332
Каттебаева Маржан Зиятқызы	<i>Цифрлық технологиялар – инклюзивті білім беруді дамытудың маңызды құралы</i>	1339
Кауметова Карлыгаш Мустакимовна	<i>Мир без барьеров и границ: инклюзия как путь к справедливому обществу</i>	1343
Киль Елена Дмитриевна	<i>Методическое сопровождение инклюзии</i>	1349
Косницкая Елена Анатольевна, Литвих Светлана Константиновна	<i>Теоретико–методологические основания и средства формирования фразовой речи у слабослышащих старших дошкольников</i>	1351
Куйшинова Зулиха Шайкимелевна, Курмангалиева Айнаш Алтаевна	<i>Инклюзивті білім берудің толерантты білім беру ортасын қалыптастырудағы рөлі</i>	1355
Култанов Дастан Темиржанович, Төлегенұлы Нұржан	<i>Инклюзивті білім беру жағдайында мектеп оқушыларына БОЧЧА негізінде бейімделген дене тәрбиесінің әдістемесі: теориялық негіздері мен тәжірибелік қолданыс</i>	1359
Кумарова Асмира Алмасовна, Абдиркенова Акбидаш Капановна	<i>Инклюзивті білім беру жағдайында студенттердің педагогикалық қызметке психологиялық дайындығын қалыптастыру</i>	1365
Кушкинбаева Асем Серикбаевна, Альмуханова Айнур Каиржановна	<i>Инклюзивное образование в общеобразовательной школе: выявление одарённых детей с особыми образовательными потребностями и обеспечение условий равной конкуренции</i>	1371
Максимова Ольга Львовна	<i>Модель практикума по суммативному оцениванию для учащихся с особыми образовательными потребностями: подходы, результаты, рекомендации</i>	1375

Наджмеддинли Анар Наджмеддин оглу	<i>Опыт Азербайджана в сфере образования слабослышащих детей и возможности применения поддерживающих ИИ-технологий</i>	1379
Налобина Галина Юрьевна, Пронькина Оксана Валентиновна	<i>Организация инклюзивного образования при обучении студентов с ОВЗ по специальности 46.02.01 Документационное обеспечения управления и архивоведение</i>	1384
Насырова Эльмира Фанилевна, Возмилова Ольга Викторовна	<i>Формирование инклюзивных компетенций студентов педагогического направления при организации тренинга «Мир глазами детей»</i>	1388
Натигулова Гульзия Жумагалиевна, Демисенова Шнар Сапаровна	<i>Психолого–педагогические условия развития толерантности личности подростка</i>	1392
Никитенко Мария Алексеевна, Демисенова Шнар Сапаровна	<i>Когнитивное развитие как фактор успешной адаптации ребенка к школьному обучению</i>	1396
Нурушева Гюльмира Ерблановна	<i>Инклюзивное гуманистическое образование в современной школе</i>	1400
Нұрбекова Аида Мұратбекқызы, Нышанбай Аяжан Рахимбайқызы	<i>Мектеп жасына дейінгі сөйлеу тілінде бұзылыстары бар балалардың эмоционалдық сферасының даму ерекшеліктері</i>	1404
Нұрбекова Аида Мұратбекқызы, Иманбай Айғаным Бағдатқызы	<i>Кіші мектеп жасындағы балалардың сөйлеу тіліндегі бұзылыстардың түрлері және оларды алдын алу жолдары</i>	1409
Омарова Гульсана Ержигитовна, Жантлесова Мадина Хамзаевна	<i>Қазақ тілі сабағында инклюзивті гуманистік білім беру тәсілдері</i>	1414
Омелянович Ольга Ивановна	<i>Практические аспекты педагогической реабилитации детей с кохлеарными имплантами</i>	1419
Пращур Марина Валерьевна	<i>Оценка эффективности тьюторского сопровождения как фактора социальной адаптации детей в инклюзивном классе общеобразовательной школы</i>	1424

Савгуров Александр Сергеевич	<i>Инклюзивное гуманитарное образование: практический опыт подготовки команды к инклюзивным спортивным играм</i>	1427
Сандыбаева Жанар Жанахметовна	<i>Значение и разнообразие инновационных стратегий в инклюзивном образовании</i>	1431
Сахарина Валентина Викторовна	<i>Формирование практических навыков у учащихся с особыми образовательными потребностями в условиях специального образования</i>	1435
Сейдалина Тогжан Сансызбаевна	<i>Ерекше білім беруді қажет ететін оқушылармен жұмыста тиімді әдіс–тәсілдер</i>	1439
Серікбаева Әсия Үмбетбайқызы	<i>Инклюзивті білім берудегі бейімделген бағалау</i>	1443
Султанова Динара Акилбековна	<i>Цифровая трансформация инклюзивного процесса: Визуализация и адаптация текстов с помощью ИИ для учащихся с легкой умственной отсталостью</i>	1447
Тажмухамбетова Меруерт Женисовна	<i>Балабақшада инклюзивті білім беруді қолдануда жасанды интеллектінің маңызы</i>	1451
Татаринова Татьяна Ивановна	<i>Инклюзивное образование: путь от теории к практике</i>	1455
Ткаченко Анжелика Вячеславовна	<i>Факторы формирования инклюзивной культуры в системе образования</i>	1459
Тугаева Эльвира Жангельдиновна	<i>Роль преподавателя в формировании гуманитарной инклюзивной образовательной среды</i>	1462
Фудашкина Людмила Александровна, Сабанова Кимбат Исабековна	<i>Гуманитарное образование в контексте инклюзии: инновационные технологии и их применение</i>	1466
Цихоцкая Юлия Владимировна, Оспанова Айсулу Бергенбайқызы	<i>Национальные игры и сенсорная интеграция в физическом воспитании детей дошкольного возраста</i>	1472
Чернышова Виктория Олеговна, Чаплыгина Елена Владимировна	<i>Адаптивная физическая культура как инструмент инклюзивного образования: методы, практики, перспективы</i>	1478

Чумерина Виктория Борисовна, Вагапова Людмила Руслановна	<i>Музыкальное воспитание детей 5–ти лет с особыми образовательными потребностями через учебно–методический комплекс «Музыкальное волшебство»</i>	1483
Шевченко Ольга Владимировна	<i>Дифференциация и индивидуализация обучения как форма педагогической помощи детям с особыми образовательными потребностями в начальной школе</i>	1488
Шмидт Виктория Валерьевна, Кухарева Марина Викторовна	<i>Индивидуальная работа учителя–логопеда и учителя–дефектолога с детьми, имеющими нарушения в речи, включенными в инклюзивное образование</i>	1494
Щур Дина Владимировна, Куприянчик Марина Александровна	<i>Инклюзивное гуманистическое образование как ответ на вызовы времени: синтез теории, национального наследия и практики</i>	1498

**«БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР» атты
АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 151 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
сәуір, 2026 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул.Тәуелсіздік
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 151 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
апрель 2026 год

